

АЕАЈ

European Association of Judges

MEDEL (Европейски магистрати за демокрация и свободи), Европейската съдийска асоциация, Фондация „Съдии за съдии“ и Асоциацията на европейските административни съдии изпратиха писмо до Комисаря по правата на човека на Съвета на Европа, г-жа Дуня Миятович и до Комисаря по правосъдието на ЕС, г-н Дидие Рейндерс, относно състоянието на съдебната система в България и тревожните събития, свързани със съдия Владислава Цариградска.

До Нейно превъзходителство г-жа Дуня Миятович, Комисар по правата на човека на Съвета на Европа

До Негово превъзходителство г-н Дидие Рейндерс, Европейски комисар по правосъдието

Ваши превъзходителства,

Като представители на основните европейски организации на съдии и прокурори, се обръщаме към Вас, за да изразим силната си загриженост относно положението на съдебната система в България, където - и то наскоро - бяха съобщени случаи на съдии, изложени на натиск и сплашващо поведение във връзка с изпълнението на професионалните им задължения.

Бихме искали да насочим вниманието ви по-специално към изключително тревожните събития, свързани със съдия Владислава Цариградска. След

медийна клеветническа кампания през 2019 г. и заплахи, които през януари 2020 г. са довели до назначаване на мерки за охрана за нея и семейството ѝ за срок от няколко месеца, през февруари 2020 г. съдия Цариградска, по това време работеща в Районен съд Луковит и съдия Цветко Лазаров от Софийския апелативен съд са информирали на открито заседание на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет за атаките и натиска, които са получили от конкретни лица при разглеждане на съдебни производства. Едно от тези лица беше застреляно през януари 2024 г.

За заплахите и натиска, за които съдия Цариградска нееднократно е съобщавала от 2019 г. насам, наказателното производство е образувано едва през май 2023 г. и все още не са повдигнати обвинения срещу никого. След последните ѝ публични изявления относно получените заплахи, съдия Цариградска отново е обект на медийни атаки и заплашителни съобщения, до такава степен, че от февруари тази година отново са назначени мерки за охрана.

Тези събития се случват в особено тревожен контекст: В миналото съдия Лозан Панов, по това време председател на Върховния касационен съд, е бил обект на системен тормоз и животът и физическата му неприкосновеност са били пряко застрашени; медии и официални източници са споменавали за опити на престъпни организации да оказват натиск върху съдии, включително от средите на самата съдебна власт; липсата на ефективна отчетност на главния прокурор и на механизъм за съдебен контрол върху решенията на прокурорите да не започват разследвания, както и прекомерната намеса на прокурорите, и по-специално на главния прокурор, с управлението на съдиите, са отдавнашни проблеми, повдигани от Европейския съд по правата на човека, Съвета на Европа и Европейската комисия.

Основните принципи на независимост на съдебните системи изискват съдиите да решават разглежданите от тях въпроси безпристрастно, без каквито и да било ограничения, неправомерни влияния, натиск, заплахи или намеса, пряка или косвена. Във всеки случай, в който тези условия не са гарантирани, задължително и конкретно задължение на държавните институции е да реагират незабавно и да защитят съдиите, както по отношение на тяхната физическа неприкосновеност, така и по отношение на обществения им образ: защитата на съдиите означава защита на върховенството на правото и на предпоставките за справедливи и безпристрастни решения. Бездействието на държавните органи по отношение на заплахите и атаките срещу отделни съдии създава допълнителен риск от подкопаване на независимостта на съдебната власт като цяло, предизвиквайки смразяващ ефект и създавайки климат на

недоверие, който възпира съдиите да упражняват свободно своите права и да изпълняват професионалните си задължения.

Като се има предвид това, с уважение призоваваме Ваши превъзходителства:

- да обърнете пълно и внимателно внимание на конкретното положение на съдия Владислава Цариградска, която е изправена пред сериозен натиск и заплахи за това, че действа независимо, че открито разобличава посегателствата срещу независимостта на съдебната власт и смело се бори за върховенството на закона;
- да вземете предвид всички горепосочени факти и спешно да поискате от българските власти допълнителна информация и разяснения по разглежданите въпроси;
- да проучите ситуацията в България и да предприеме необходимите стъпки, за да бъде гарантирано наличието на независима съдебна власт, свободна от всякакво неправомерно влияние и от всякакъв "смразяващ ефект" върху професионалната им независимост или свободата на изразяване, както и ефективното и правилно прилагане на реформите, насочени към всички недостатъци, свързани с върховенството на правото в страната.

Силвайн Мерене,

Президент на Асоциацията на европейските административни съдии

Микаел Съоберг,

Президент на Европейската асоциация на съдиите

Тамара Тротман,

Президент на „Съдии за съдии“

Мариаросариа Джулиелми,

Президент на MEDEL (Европейски магистрати за демокрация и свободи)